

C/2023/401

23.11.2023

P9_TA(2023)0078

Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej – 2023 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 marca 2023 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej – 2023 r. (2022/2150(INI))

(C/2023/401)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 136,
- uwzględniając Protokół nr 1 do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,
- uwzględniając Protokół nr 2 do TUE i TFUE w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,
- uwzględniając Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej,
- uwzględniając porozumienie paryskie w kontekście Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz cele zrównoważonego rozwoju,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 1177/2011 z dnia 8 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1175/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii ⁽⁹⁾ (rozporządzenie w sprawie warunkowości w zakresie praworządności),

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 33.

⁽³⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 12.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽¹⁰⁾ (rozporządzenie w sprawie RRF),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 maja 2020 r. pt. „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację” (COM(2020)0456),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 czerwca 2021 r. pt. „Koordynacja polityki gospodarczej w 2021 r.: przezwyciężenie COVID-19, wspieranie odbudowy i modernizacja naszej gospodarki” (COM(2021)0500),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 marca 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2021)0102),
  - uwzględniając zobowiązanie społeczne z Porto podpisane 7 maja 2021 r. przez Radę, Komisję, Parlament i partnerów społecznych,
  - uwzględniając ocenę Europejskiej Rady Budżetowej z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie kursu polityki fiskalnej właściwego dla strefy euro w 2022 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 czerwca 2021 r. dotyczącą opinii Parlamentu w sprawie prowadzonej obecnie przez Komisję i Radę oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności ⁽¹¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy – jak finansować Zielony Ład ⁽¹²⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiej Rady Budżetowej z 26 października 2022 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie przeglądu makroekonomicznych ram legislacyjnych w celu zwiększenia wpływu na gospodarkę realną Europy oraz poprawy przejrzystości procesu podejmowania decyzji i demokratycznej rozliczalności ⁽¹³⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego (COM(2022)0583),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2022 r. pt. „Roczna analiza zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2023” (COM(2022)0780),
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 22 listopada 2022 r. pt. „Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania 2023” (COM(2022)0781) oraz zalecenie Komisji z 22 listopada 2022 r. dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (COM(2022)0782),
  - uwzględniając wniosek z dnia 22 listopada 2022 r. dotyczący wspólnego sprawozdania Komisji i Rady o zatrudnieniu (COM(2022)0783),
  - uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z jesieni 2022 r. opublikowaną 11 listopada 2022 r.,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,
  - uwzględniając pisma przesłane przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Rozwoju Regionalnego,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0044/2023),
- A. mając na uwadze, że europejski semestr odgrywa ważną rolę w koordynacji polityki gospodarczej i budżetowej w państwach członkowskich, chroniąc tym samym makroekonomiczną stabilność unii gospodarczej i walutowej; mając na uwadze, że w procesie tym nie powinno się ignorować ani celów Europejskiego filaru praw socjalnych i Europejskiego Zielonego Ładu, ani innych kwestii związanych z sektorem finansowym i opodatkowaniem; mając na uwadze, że uwzględnienie tych kwestii nie powinno zakłócać jego głównego ukierunkowania gospodarczego i fiskalnego;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z zimową prognozą gospodarczą Komisji stopa wzrostu produktu krajowego brutto (PKB) w 2022 r. ma wynieść 3,5 % zarówno dla UE-27, jak i dla strefy euro, ale oczekuje się, że w 2023 r. spadnie ona do 0,9 % w strefie euro i do 0,8 % w UE-27; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie nie będą w stanie osiągnąć do 2024 r. PKB sprzed pandemii, natomiast w strefie euro jako całości jego poziom jest już o dwa punkty procentowe wyższy; mając na uwadze, że przeprowadzona przez Komisję ocena projektów planów budżetowych państw członkowskich strefy euro wskazuje na ekspansywny kurs polityki fiskalnej w niektórych państwach członkowskich; mając na uwadze, że zalecenie Komisji w sprawie polityki gospodarczej dla strefy euro jako całości odnosi się do neutralnego kursu polityki fiskalnej na 2023 r.;

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 67 z 8.2.2022, s. 90.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 415 z 13.10.2021, s. 22.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 191.

- C. mając na uwadze, że według zimowej prognozy gospodarczej Komisji inflacja w strefie euro powinna osiągnąć najwyższy poziom 8,4 % w 2022 r., a następnie stopniowo spadać do 5,6 % w 2023 r. i 2,5 % w 2024 r.; mając jednak na uwadze, że zgodnie z szacunkami w prognozach Europejskiego Banku Centralnego (EBC) inflacja, z wyłączeniem energii i żywności, wzrosła z 3,9 % w 2022 r. do 4,2 % w 2023 r.; mając na uwadze, że, jak się obecnie oczekuje, wzrost płac tylko częściowo złagodzi straty w dochodach realnych, nie powodując przy tym stałego sprężenia zwrotnego między płacami a inflacją; mając na uwadze, że poziom inflacji jest zróżnicowany w poszczególnych państwach członkowskich i grupach dochodowych, a grupy o niskich dochodach odczuwają ją proporcjonalnie bardziej dotkliwie, zwłaszcza że inflacja jest napędzana głównie zmianami cen podstawowych towarów, których nie można zastąpić;
- D. mając na uwadze, że według jesiennej prognozy Komisji deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrosła do 3,6 % PKB w 2023 r. (3,7 % w strefie euro), a w 2024 r. spadnie do 3,2 % PKB (3,3 % w strefie euro);
- E. mając na uwadze, że według jesiennej prognozy Komisji pod koniec 2022 r. relacja długu do PKB w UE ma spaść do 86 % (94 % w strefie euro) z rekordowo wysokiego poziomu 91,5 % odnotowanego w 2020 r. (99 % w strefie euro); mając na uwadze, że relacja długu do PKB ma się nieznacznie zmniejszyć w UE do około 85 % w 2023 r. i 84 % w 2024 r. (92 % i 91 % w strefie euro); mając na uwadze, że wysoka relacja długu do PKB, znacznie powyżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 %, w połączeniu z rosnącymi stopami procentowymi w bardzo niepewnej sytuacji makroekonomicznej może zagrozić długoterminowej zdolności obsługi zadłużenia i może spowolnić odbudowę;
- F. mając na uwadze, że neutralna dla klimatu i cyfrowa transformacja może się udać jedynie na szczeblu europejskim, oraz mając na uwadze, że dla przyszłej rentowności UE niezwykle ważne w perspektywie długoterminowej jest ustabilizowanie ukierunkowanych inwestycji publicznych, które pobudzają wzrost gospodarczy, na wyższym poziomie; mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest, aby na czas znaleźć rozwiązanie problemu, jak zapewnić wyższy poziom inwestycji prywatnych i publicznych nawet po oczekiwanej wygaśnięciu Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) po 2026 r.;
- G. mając na uwadze, że wzrost wydajności w UE jest wciąż niski; mając na uwadze, że zwiększenie wydajności i globalnej konkurencyjności UE wymaga strukturalnych, zrównoważonych społecznie, sprzyjających wzrostowi i trwałych reform oraz solidnego poziomu inwestycji, w szczególności inwestycji strategicznych;
- H. mając na uwadze, że inflacja i prognozy gospodarcze funkcjonują w warunkach podwyższonej niepewności; mając na uwadze, że taka niepewność zmusza UE i państwa członkowskie do zachowania czujności i podjęcia szybkich działań w przypadku zmaterializowania się ryzyka;
- I. mając na uwadze, że różnice w krajowych prognozach dotyczących wzrostu PKB, inflacji, bezrobocia, salda sektora instytucji rządowych i samorządowych, długu publicznego brutto i salda obrotów bieżących wskazują, że potrzebne jest elastyczne i dostosowane do sytuacji podejście; mając na uwadze, że do pomyślnego wdrożenia nowego sposobu zarządzania gospodarczego przez państwa członkowskie potrzebne są jasne i jednoznaczne ramy;

Perspektywy gospodarcze UE

1. wyraża zaniepokojenie, że UE należy do najbardziej narażonych na ryzyko negatywne gospodarek rozwiniętych z uwagi na bliskość geograficzną Ukrainy i duże uzależnienie od importu energii, szczególnie gazu z Rosji; podkreśla, że skutki wysokich cen energii i inflacja prowadzą do spadku siły nabywczej gospodarstw domowych i obniżenia konkurencyjności przemysłu, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (MSP); docenia inicjatywę Komisji i Rady mającą na celu rozwiązanie tego problemu; przypomina, że warunkiem długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego będzie stopa inflacji zbliżająca się do docelowego poziomu EBC; podkreśla, że skutkiem zmniejszenia popytu zagregowanego w połączeniu z mniej korzystnymi warunkami finansowania może być gwałtowny spadek inwestycji, a tym samym wzrostu gospodarczego; obawia się, że ucierpieć mogą również inwestycje w odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną, chociaż to właśnie te inwestycje są niezbędne do zmniejszenia zależności od importowanych paliw kopalnych i ograniczenia inflacji spowodowanej cenami energii;

2. rozumie, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB wzrosła w ostatnich latach, do pewnego stopnia z powodu wyjątkowych okoliczności; podkreśla, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB w wielu państwach członkowskich jest rekordowo wysoka, co w połączeniu z rosnącymi stopami procentowymi spowodowało gwałtowny wzrost kosztów obsługi zadłużenia; uznaje, że potrzebne są odpowiednie i przewidywalne dochody publiczne, aby zapewnić stabilność finansów publicznych w czasach pilnych potrzeb inwestycyjnych i częstych wstrząsów gospodarczych; zwraca uwagę na różne uwagi dotyczące koszyka podatkowego poczynione przez Komisję w toku europejskiego semestru; podkreśla, że w obecnych okolicznościach państwa członkowskie mogą również rozważyć pozyskanie dochodów z nieoczekiwanych zysków, w szczególności osiągniętych przez przedsiębiorstwa energetyczne, które nadmiernie skorzystały na kryzysie energetycznym; ponownie stwierdza, że solidny wzrost gospodarczy, rozsądna polityka fiskalna i zdrowa równowaga między dochodami i wydatkami sektora instytucji rządowych i samorządowych są niezbędne do zmniejszenia dotychczasowego długu, zapewnienia zdolności do spłaty zadłużenia w perspektywie długoterminowej oraz stworzenia niezbędnej przestrzeni fiskalnej, aby sprostać przyszłym wyzwaniom;

3. zgadza się z uwagą Komisji, że pogarszające się warunki gospodarcze zwiększyły podatność na zagrożenia i ryzyko związane z istniejącymi wcześniej zakłóceniami równowagi oraz że mogą pojawić się nowe zakłócenia równowagi; zauważa, że Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego wydała ostrzeżenie wzywające, aby zwrócić baczniejszą uwagę na zagrożenia dla stabilności finansowej wynikające z gwałtownego spadku cen aktywów; wyraża zaniepokojenie, że rosnące stopy kredytów hipotecznych i pogorszenie zdolności obsługi zadłużenia z powodu spadku realnych dochodów gospodarstw domowych mogą narazić rodziny i rynki finansowe na dalsze trudności;

4. podkreśla, że głównym celem EBC jest utrzymanie stabilności cen, natomiast celem Unii jako całości powinno być zminimalizowanie wpływu obecnych zawirowań na gospodarkę realną, a tym samym chronienie dobrobytu obywateli, w szczególności z najsłabszych grup, oraz zachowanie struktury produkcji i międzynarodowej konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw, a także utrzymanie godziwych warunków pracy, zgodnie z art. 3 TUE; podkreśla w związku z tym znaczenie odpowiednich i skoordynowanych strategii i reform fiskalnych, strukturalnych i regulacyjnych, które uzupełniają działania EBC w zakresie polityki pieniężnej zmierzające do obniżenia inflacji do docelowego poziomu i które są również w stanie wspierać dochody gospodarstw domowych i zapewniać ukierunkowane i tymczasowe wsparcie przedsiębiorstwom i MSP borykającym się z wąskimi gardłami w dostawach i wysokimi kosztami energii; zauważa, że dalsze podwyższanie głównych stóp procentowych EBC lub zacieśnianie ilościowe wywiera znaczną presję na wysoko zadłużone państwa członkowskie i może jeszcze bardziej ograniczyć działalność gospodarczą;

5. zgadza się z wnioskiem Komisji, że szeroko zakrojony impuls fiskalny dla gospodarki nie byłby odpowiedni w 2023 r.; z zadowoleniem przyjmuje apel Komisji do państw członkowskich o opracowanie ukierunkowanych środków, aby skompensować wpływ wysokich cen energii na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji; zgadza się z Komisją, która podkreśla, że takie środki powinny utrzymać zachęty do oszczędzania energii; z zaniepokojeniem odnotowuje analizę Komisji, zgodnie z którą 70 % środków wprowadzonych dotychczas przez państwa członkowskie, aby złagodzić gospodarcze i społeczne skutki wyjątkowego wzrostu cen energii, nie koncentrowało się na wrażliwych gospodarstwach domowych i zagrożonych przedsiębiorstwach, a dwie trzecie z tych środków nie zawierało postanowień dotyczących zmniejszenia zapotrzebowania na energię; przypomina, że przestrzenie fiskalne w państwach członkowskich są całkowicie rozbieżne, jeśli chodzi o wdrażanie środków mających na celu zwalczanie kryzysu energetycznego; zauważa, że sytuacja ta wiąże się z ryzykiem pogłębienia rozbieżności między państwami członkowskimi w miarę utrzymywania się kryzysu energetycznego;

6. zgadza się z zaleceniem Komisji, zgodnie z którym polityka fiskalna powinna mieć na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie i zapewnienie stabilności budżetowej poprzez stopniową konsolidację oraz inwestycje i reformy zwiększające trwałą wzrost gospodarczy;

7. podkreśla rolę instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) jako kluczowego elementu ochrony obywateli oraz łagodzenia gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19; podkreśla, że instrument ten zapewnił stabilizację makroekonomiczną UE dzięki wspieraniu krajowych antycyklicznych polityk fiskalnych; wzywa Komisję, aby zachęcała wszystkie państwa członkowskie do wzmocnienia krajowych systemów świadczeń dla bezrobotnych; wzywa Komisję, aby wykorzystwała doświadczenie SURE oparte na pożyczkach w sytuacjach kryzysowych, gdy systemy krajowe tymczasowo nie dysponują wystarczającymi zasobami, co ogranicza potencjalną stabilizację makroekonomiczną; zwraca się do Komisji, aby uwzględniła uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące wdrażania i przejrzystości instrumentu SURE;

8. uważa, że większa samowystarczalność energetyczna Europy, dywersyfikacja źródeł energii i ulepszone wewnętrzne europejskie połączenia energetyczne wzmocniłyby gospodarkę UE i pozwoliły osiągnąć cele Europejskiego Zielonego Ładu;

Europejski semestr i Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)

9. zauważa znaczne oddziaływanie instrumentu NextGenerationEU (NGEU) oszacowane przez Komisję, EBC i Międzynarodowy Fundusz Walutowy, w szczególności tempo wzrostu PKB nawet o 1,5 % wyższe niż w przypadku braku inwestycji objętych NGEU, jeżeli instrument ten będzie skutecznie stosowany; podkreśla, że większość reform i inwestycji, które mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia długoterminowych poziomów produkcji potencjalnej państw członkowskich, nie została jeszcze zakończona; zgadza się z Komisją, że wzmocnienie konkurencyjności UE i jej długoterminowego potencjału zrównoważonego wzrostu gospodarczego jest nadal niezbędne, aby przyczynić się dobrej koniunktury gospodarczej i dobrobytu społecznego;

10. zauważa, że wiele państw członkowskich boryka się z wyzwaniem strukturalnymi i brakiem inwestycji, hamującymi ich potencjał wzrostu; podkreśla, że poradzenie sobie z tymi dwoma aspektami w wyważony sposób jest niezbędne do zapewnienia trwałej odbudowy i ciągłego wzrostu oraz ma kluczowe znaczenie nie tylko dla poprawy zdolności UE do stawienia czoła i sprostania istniejącym wyzwaniom, ale także dla osiągnięcia dwójakiej transformacji w sposób zrównoważony i sprawiedliwy;

11. przypomina, że europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej stanowi ugruntowane ramy koordynacji polityki budżetowej, gospodarczej i społecznej oraz polityki zatrudnienia w całej Unii Europejskiej i tym samym gwarantuje jej stabilność makroekonomiczną i spójność społeczną; przypomina, że Komisja podkreśliła, że europejski semestr ma na celu znalezienie odpowiednich wariantów strategicznych, wyjaśnienie priorytetów politycznych, opracowanie wytycznych politycznych oraz monitorowanie polityki i działań następczych;

12. uważa, że przyszłe reformy europejskiego semestru powinny mieć na celu bardziej przejrzysty i demokratyczny proces określania celów politycznych i prowadzenia koordynacji polityki, a także zaangażowanie Parlamentu w monitorowanie i kontrolę;

13. z zadowoleniem przyjmuje ścisły związek między europejskim semestrem a wdrażaniem RRF, zgodnie z którym krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności muszą być spójne z odpowiednimi, specyficznymi dla danego kraju wyzwaniem i priorytetami określonymi w kontekście europejskiego semestru, a także z wyzwaniami i priorytetami wskazanymi w najnowszych zaleceniach Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro dla państw członkowskich, których walutą jest euro; podkreśla kluczową rolę krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności w stymulowaniu programów reform i inwestycji państw członkowskich; apeluje o skuteczne monitorowanie, jak wdrażane są zalecenia dla poszczególnych krajów; zauważa, że w sprawach wykraczających poza zakres stosowania RRF nieuwzględnione zalecenia będą nadal monitorowane w ramach europejskiego semestru;

14. przypomina, że od 2019 r. sześć państw członkowskich otrzymało zalecenia krajowe, aby zająć się cechami systemu podatkowego, które mogą ułatwiać agresywne planowanie podatkowe; zauważa, że te państwa członkowskie zobowiązały się w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności do zreformowania krajowej polityki podatkowej tak, aby zwalczać agresywne planowanie podatkowe; wyraża zadowolenie, że niektóre jurysdykcje wdrożyły już niektóre z tych zmian; ubolewa nad opóźnieniami we wdrażaniu w innych jurysdykcjach; przypomina, że w zaleceniach Komisji na rok 2022 tylko dwa państwa członkowskie otrzymały zalecenie dotyczące agresywnego planowania podatkowego, a niektóre państwa, choć nie wdrożyły jeszcze żadnych zmian, nie otrzymały pomimo to zalecenia;

15. podkreśla zasadniczą rolę RRF, który przyczynia się do wyposażenia Unii w narzędzia niezbędne do tego, by skutecznie stawiać czoła globalnym wyzwaniom wynikającym z ekologicznej i cyfrowej transformacji gospodarki; przypomina, że RRF nie zastępuje szczególnej roli, jaką odgrywają krajowe inwestycje publiczne i prywatne w osiągnięciu celów polityki UE w tym zakresie;

Komunikat w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego

16. zauważa, że elastyczność polityczna stworzona przez uruchomienie ogólnej klauzuli wyjścia przyczynia się do wzmocnienia konkurencyjności państw członkowskich, a także ich odporności gospodarczej i społecznej w obecnych okolicznościach; zgadza się z analizą Europejskiej Rady Budżetowej, zgodnie z którą dalsze zawieszenie paktu stabilności i wzrostu tworzy szkodliwą próżnię, i wzywa do pilnego przeglądu ram fiskalnych UE, który najlepiej byłoby ukończyć przed dezaktywacją ogólnej klauzuli wyjścia;

17. wyraża zadowolenie z publikacji komunikatu Komisji w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego; wyraża zaniepokojenie z powodu jego opóźnienia; podkreśla, że wnioski ustawodawcze trzeba przyjąć i wdrożyć, zanim upłynie termin, a obecna kadencja dobiegnie końca; podkreśla, że skuteczność każdego ram zależy również od ich właściwego egzekwowania;

18. zgadza się z wytycznymi Komisji dotyczącymi uproszczenia ram, różnic w ścieżce redukcji zadłużenia państw członkowskich oraz stosowania kompleksowej analizy długookresowej zdolności do obsługi długu; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, aby wzmocnić krajową odpowiedzialność za trajektorie fiskalne, w oparciu o przejrzyste, oparte na analizie ryzyka ramy nadzoru UE, w dążeniu do większej elastyczności i odpowiedzialności; przypomina, że większa elastyczność państw członkowskich idzie w parze z większą odpowiedzialnością, w szczególności w odniesieniu do skutecznego i terminowego wdrażania uzgodnionych inwestycji i reform; zauważa, że niektóre narzędzia zaproponowane przez Komisję mogą sprawić, że proces zarządzania gospodarczego stanie się bardziej przejrzysty;

19. podkreśla, że zmienione ramy regulacyjne powinny umożliwić państwom członkowskim wystarczającą elastyczność działania, aby mogły w razie potrzeby wprowadzić zdecydowane środki rozwiązywania kryzysów; jest zdania, że wdrożenie takich środków nie powinno wymagać zawieszenia przepisów wykonawczych za pomocą klauzuli wyjścia; zauważa, że w przyszłości uruchamianie klauzuli wyjścia powinno pozostać środkiem ostatecznym w przypadku pojawienia się nieprzewidzianych okoliczności;

20. z zadowoleniem przyjmuje wybór finansowanych na szczeblu krajowym wydatków pierwotnych netto jako pojedynczego wskaźnika operacyjnego; zauważa, że wskaźnik ten, z uwagi na to, że jest powiązany z długookresową zdolnością do obsługi długu, mógłby pomóc w zwiększeniu przejrzystości ram i ułatwić zarządzanie nimi; postuluje, aby przepis dotyczący księgowania wydatków inwestycyjnych przy obliczaniu wydatków państw członkowskich, określony w komunikacie Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. w sprawie elastyczności paktu stabilności i wzrostu ⁽¹⁴⁾, był stosowany również przy obliczaniu wydatków netto w przewidywanych zmienionych ramach zarządzania gospodarczego UE; jest zdania, że obok rodzajów wydatków określonych przez Komisję w komunikacie z dnia 9 listopada 2022 r. ⁽¹⁵⁾, a które przewidują już pewien stopień strukturalnego dostosowania wskaźnika, że wskaźnika wydatków netto powinny być wyłączone inwestycje w usuwanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej (PdZRM);

21. zauważa, że komunikat Komisji umieszcza analizy długookresowej zdolności do obsługi długu wśród głównych reguł fiskalnych i sugeruje ich wykorzystanie do określania wieloletnich planów fiskalno-strukturalnych; podkreśla, że analizy długookresowej zdolności do obsługi długu wymagają jeszcze oszacowania zmiennych nieobserwowalnych, co osłabia przejrzystość i wpływa negatywnie na odpowiedzialność i przewidywalność, a zatem pozostawia miejsce na uznaniowość;

22. zauważa, że ze względu na różne punkty wyjścia i w celu stymulowania inwestycji i reform Komisja proponuje, aby umożliwić państwom członkowskim obranie różnych ścieżek redukcji długu, pod warunkiem że zwiększają one wzrost gospodarczy i zapobiegają procykliczności, poprawiają długookresową zdolność do obsługi długu i są zgodne z celami UE, w szczególności z celami transformacji ekologicznej i cyfrowej, odporności społecznej i strategicznej autonomii; podkreśla, że potrzebne są wspólne kryteria, które zapewnią – pomimo specyficznej dla poszczególnych krajów elastyczności pod względem redukcji zadłużenia – że wszystkie państwa członkowskie będą oceniane według tych samych standardów, będą traktowane jednakowo, a elastyczność nie będzie w żadnym razie prowadzić do nierównego egzekwowania ogólnych ram; zauważa, że wspólne kryteria powinny obejmować kryteria definiowania ścieżek redukcji zadłużenia państw członkowskich; podkreśla, że redukcja zadłużenia powinna odbywać się w sposób sprzyjający wzrostowi gospodarczemu oraz że leżące u podstaw kryteria regulacyjne powinny być określone w odniesieniu do wzrostu produkcji i wydatków państw członkowskich;

23. podkreśla, że europejski semestr uwzględni przyszłe ramy koordynacji polityki gospodarczej; podkreśla, że ta perspektywa średnioterminowa nie powinna spowodować zbytniego odsunięcia w czasie niezbędnych działań na rzecz konsolidacji fiskalnej;

24. podkreśla, że dalsze działania, które mają przeciwdziałać unikaniu opodatkowania i uchylaniu się od opodatkowania, podejmowane w UE i na forach światowych stanowią niezbędne uzupełnienie reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego;

25. zwraca uwagę na rolę, jaką budżety krajowe będą musiały odegrać w finansowaniu dwojakiej transformacji oraz utrzymaniu strategicznej autonomii; odnotowuje wniosek Komisji dotyczący utworzenia europejskiego funduszu na rzecz suwerenności; przypomina swoje stanowisko w sprawie tego instrumentu wyrażone w rezolucji z 16 lutego 2023 r. w sprawie strategii UE na rzecz zwiększenia konkurencyjności przemysłu oraz pobudzenia handlu i tworzenia miejsc pracy dobrej jakości ⁽¹⁶⁾;

26. zauważa, że chociaż polityka pieniężna jest pomyślana i zaprojektowana jako jeden instrument, ogólna polityka fiskalna jest wynikiem połączenia krajowych polityk fiskalnych; podkreśla, że poza zaleceniem w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro koordynacja działań była dotychczas ograniczona i nie było łatwo brać pod uwagę sytuacji w strefie euro i wyzwiań przed nią stojących; stwierdza, że nadal jest w dużej mierze kwestią przypadku, czy połączenie krajowych polityk fiskalnych doprowadzi do kursu polityki fiskalnej w strefie euro, który będzie właściwy i spójny z polityką pieniężną; podkreśla, że o ile solidne finanse publiczne stworzyłyby warunki, w których krajowe automatyczne stabilizatory mogłyby pomóc państwom członkowskim osiągnąć odpowiedni krajowy kurs polityki fiskalnej, w komunikacie Komisji nie określono żadnych odpowiednich mechanizmów zapewniających zgodność faktycznego kursu polityki fiskalnej strefy euro z kursem zalecanym; wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków na rzecz lepszej koordynacji fiskalnej;

27. wyraża zadowolenie, że Komisja zamierza zwiększyć skuteczność i poprawić egzekwowanie PdZRM w ramach szerszego przeglądu reguł fiskalnych; zauważa, że w komunikacie Komisji dostrzeżono potencjalne niespójności między stosowaniem reguł fiskalnych a zaleceniami w ramach PdZRM; zauważa, że komunikat z 9 listopada 2022 r. nie zawiera żadnego instrumentu, który pozwalałby skorygować takie niespójności;

28. przyjmuje z zadowoleniem, że w komunikacie Komisji z 9 listopada 2022 r. uznano, że trzeba wzmocnić mechanizm egzekwowania i właściwie go stosować poprzez oparcie się na szerszym zestawie sankcji; wzywa Komisję, aby uzupełniła ten zestaw narzędzi podejściem opartym na zachętach;

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. pt. „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu” (COM(2015)0012).

⁽¹⁵⁾ COM(2022)0583.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0053.

29. odnotowuje oświadczenie Komisji, że niezależne instytucje fiskalne powinny odgrywać ważną rolę w procesie zarządzania gospodarczego; zwraca się do Komisji, aby doprecyzowała rolę Europejskiej Rady Budżetowej w tym zakresie;

30. przypomina, że w porozumieniu w sprawie lepszego stanowienia prawa powtórzono, że Parlament Europejski i Rada jako współprawodawcy korzystają ze swoich uprawnień na równych zasadach i że w związku z tym Komisja musi je traktować jednakowo, z pełnym poszanowaniem kompetencji określonych w traktatach; przypomina, jak ważne jest, by ramy zarządzania gospodarczego podlegały demokratycznej rozliczalności; podkreśla, że w związku z tym Parlament powinien być w pełni zaangażowany w reformę ram zarządzania gospodarczego, a także w przyszłe zarządzanie gospodarcze w UE; podkreśla rolę i odpowiedzialność parlamentów narodowych za kontrolowanie zbiorowych działań rządów krajowych; apeluje o niezbędne poszanowanie zasad pomocniczości i proporcjonalności;

o

o o

31. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
